

MAANKÄYTTÖSTRATEGIA

Päivitys 2018

Tiivistelmä

Siikajoelle on laadittu maankäyttöstrategia vuonna 2008, jolloin Ruukki ja Siikajoki olivat yhdistyneet yhdeksi kunnaksi. Strategiaa on päivitetty 2011-2012, mutta tuolloin esimerkiksi kartta-aineistoa ei päivitetty. Nyt Siikajoelle on laadittu erillinen kuntastrategia keväällä 2017 ja tämä halutaan tuoda myös kartoille maankäyttöstrategiaksi.

Siikajoen kunta sijoittuu nauhamaisesti Siikajoen varteen sekä merenrantaan. Kunnassa on luontaisesti useita vetovoimatekijöitä, mutta rakenne tuo myös haasteita kunnan kehittämiseksi. Siikajoella on neljä taajamaa, muutamia kyliä sekä loma-asutus- ja matkailupalvelupainotteinen alue merenrannikolla. Alueiden kehittäminen niiden ominaispiirteiden pohjalta on tämän strategian lähtökohtia.

Maankäyttöstrategian visioksi on kuntastrategian mukaisesti asetettu:

Aito maaseutu meren rannalla, joen varrella, kaupunkien välissä.

Meren makuinen maaseutu virran varrella vaikuttaa.

Siikajoki on vahva maaseutukunta. Hyvinvointia tukeva elinvoimainen, viihtyisä ja turvallinen toimintaympäristö sekä puhdas luonto tukevat ihmisten muodostamaa yhteisöä. Uudistumiskykyinen kuntaorganisaatio huolehtii arjen sujumisesta ihmisen elinkaaren kaikissa vaiheissa käyttäen yhteisiä resursseja taloudellisesti ja tehokkaasti. Itsenäinen kunta katsoo rohkeasti tulevaisuuteen.

Siikajoen maankäyttöstrategiassa kehitetään neljää päätaajamaa (Siikajoenkylä, Revonlahti, Ruukki, Paavola) luoden hieman toisistaan poikkeavat roolit jokaiselle. Lisäksi hyödynnetään merenrannikkoa, Tauvon virkistys- ja vapaa-ajanaluetta sekä kylien vahvuuksia. Kunnassa on myös vesistöjen rantojen ulkopuolella muun muassa luonnonalueita, joissa on luontevaa toisaalta tuottaa energiaa, toisaalta mahdollistaa virkistys luontoarvoja kunnioittaen.

Maankäyttöstrategisen osion käytäntöön viemiseksi raportin lopuksi listataan toimenpideohjelma, jonka kautta strategiset linjaukset saadaan toteutettua.

Sisällys

Tiivistelmä.....	1
Johdanto.....	3
Lähtökohdat.....	3
Maankäytön suunnittelujärjestelmä.....	3
Maakuntakaava.....	4
Yleiskaavoitus Siikajoella.....	6
Asemakaavoitus.....	6
Siikajoen kuntastrategia.....	7
Siikajoen yhdyskuntarakenne.....	8
Maankäyttöstrategian tavoitteet.....	9
Visio.....	9
Tavoitteet maankäyttöstrategialle.....	10
Asuminen.....	10
Elinkeinot.....	10
Palvelut.....	11
Liikenne.....	11
Virkistys ja hyvinvointi.....	11
Maankäyttöstrategia.....	12
Toimintalinjat eli toteuttamisohjelma.....	14

Liitteet.....	17
LIITE 1: Siikajoen kunnan tilanteen analysointi maankäytöllisestä näkökulmasta.....	18
Väestö ja asuminen.....	18
Elinkeinot ja palvelut.....	19
Liikenne.....	21
Virkistys.....	22
LIITE 2: Maankäytön suunnittelujärjestelmä.....	23
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	23
Maakuntakaava.....	24
Yleiskaava.....	24
Asemakaava.....	24
Kaavoitukseen osallistuminen.....	25
Rakennusjärjestys.....	25
Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava.....	26

Kartta maankäyttöstrategiasta (koko kunnan kartta a3-koossa sekä päätaajamien kartat a4-koossa)

Johdanto

Siikajoelle on laadittu maankäyttöstrategia vuonna 2008 tilanteessa, jolloin Ruukki ja Siikajoki yhdistyivät yhdeksi kunnaksi. Strategiaa on päivitetty vuosina 2011-2012, mutta tuolloin keskityttiin enemmän kuntastrategisiin tekijöihin eikä esimerkiksi kartta-aineistoa päivitetty. Nyt tehtävässä päivityksessä karttatarkastelut ovat isommassa roolissa, koska kunnassa on laadittu erillinen kuntastrategia keväällä 2017 ja tämä halutaan tuoda myös kartoille.

Maankäyttöstrategian päivitystarvetta on tuonut muun muassa lähialueiden kehitys (esimerkiksi Pyhäjoen ydinvoimala-hanke kerrannaisvaikutuksineen), energiantuotanto alueella sekä yhteyksien kehittyminen erityisesti valtatiellä 8. Strategiapäivityksessä:

- käydään läpi viime vuosien tapahtumat ja muutokset kunnassa
- päivitetään keskeisimmät lähtötiedot sekä tehdään maankäytönäkökulmaa palveleva tiivis analyysi viime vuosien kehityksestä lähtökohtana kuntastrategia
- päivitetään tavoitteet ja visio kuntastrategian mukaisiksi
- laaditaan päivitetty maankäyttöstrategiakartta
- laaditaan toteuttamisohjelma maankäytön näkökulmasta

Maankäyttöstrategian ohjausryhmätyöskentelyyn ovat osallistuneet Siikajoen kunnanhallituksen asettamina edustajina Matti Pohjola, Raine Niinimaa, Mikko Kinnunen, Jukka Ruopsa ja Riitta-Liisa Salmenkangas sekä kunnanjohtaja Mauno Ranto (kesään 2018) ja Pertti Severinkangas (syksystä 2018), tekninen johtaja Pekka Aitto-oja ja maanmittausinsinööri Merja Ojanperä. Lisäksi tavoitteita ja strategiaa on käsitelty yleisötilaisuudessa kesällä 2018. *Työn loppuvaiheessa strategiaa esitellään kunnanhallitukselle ja -valtuustolle, joka myös hyväksyy lopullisen strategia-asiakirjan.* Maankäyttöstrategian ovat laatineet Sweco Ympäristö Oy:ltä Johanna Lehto, Tapio Tuuttila ja Iikka Ranta.

Lähtökohdat

Maankäytön suunnittelujärjestelmä

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
(sanallisia, ympäristöministeriö)

Maakuntakaava
(maakunnan liitto laatii ja hyväksyy)

Yleiskaava
(kunta laatii ja hyväksyy)

Asemakaava
(kunta laatii ja hyväksyy)

Maankäytön suunnittelulla ohjataan alueiden käyttöä ja rakentamista. Maankäytön suunnittelussa yleispiirteisemmät ja laajempaa aluetta koskevat tavoitteet (valtakunnalliset, maakunnalliset) tulee huomioida kunnan suunnittelussa, sekä yleispiirteisemmässä (yleiskaava) että yksityiskohtiin menevässä (asemakaava).

Kaavoituksen ohjauksesta ja kehittämisestä vastaa ympäristöhallinto. Tarkoituksena on, että kaavoituksessa toteutetaan lainsäädännössä määriteltyjä tavoitteita ja sisältövaatimuksia.

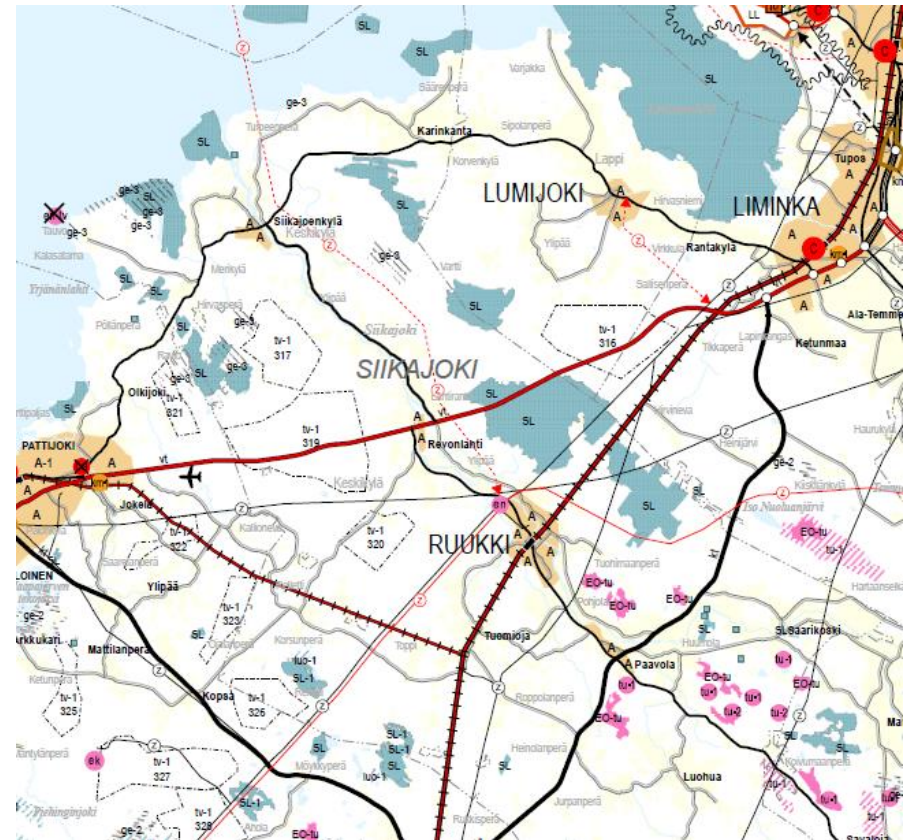
Kuntien kaavoitusta edistävät alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset), jotka myös neuvovat maankäytön suunnitteluun liittyvissä kysymyksissä.

Maakuntakaava

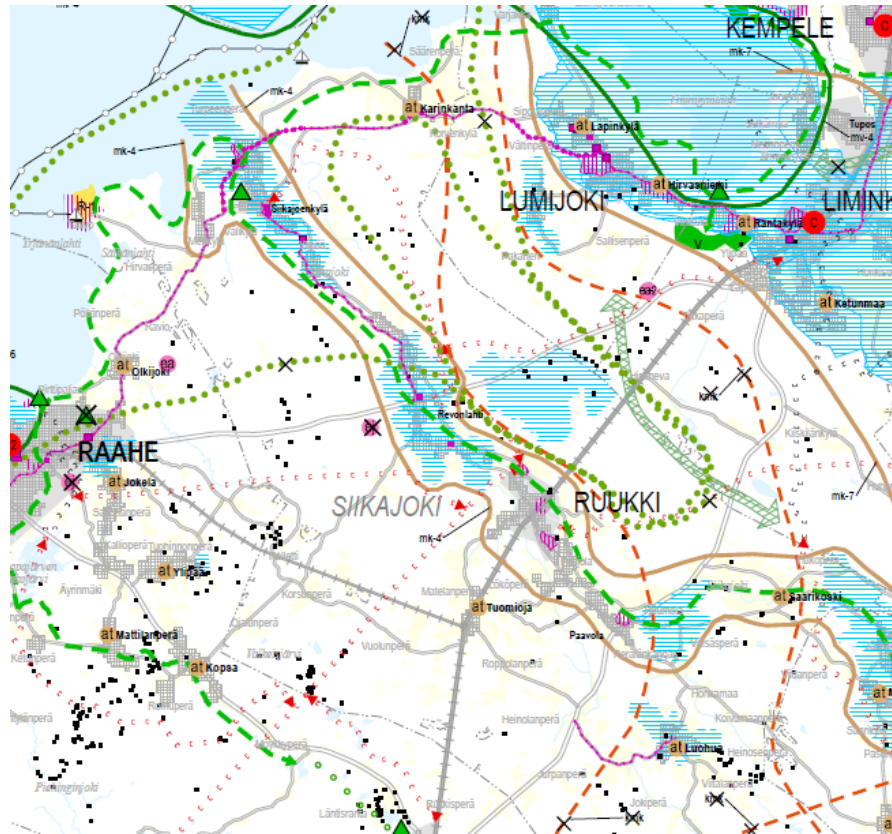
Siikajoki kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan, jossa maakuntakaava on laadittu kolmessa vaiheessa:

1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013 ja vahvistettu Ympäristöministeriössä 23.11.2015. Siinä käsiteltävät aihepiirit ovat:
  - energiantuotanto ja -siirto (manneralueen tuulivoima-alueet, merituulivoiman päivitykset, turvetuotantoalueet)
  - kaupan palvelurakenne ja aluerakenne, taajamat
  - luonnonympäristö (soiden käyttö, suojelualueiden päivitykset, geologiset muodostumat)
  - liikennejärjestelmän (tieverkko, kevyt liikenne, raideliikenne, lentoliikenne, meriväylät) ja logistiikka.
2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016. Siinä käsitellään:
  - maaseudun asutusrakenne
  - kulttuuriympäristöt
  - virkistys- ja matkailualueet
  - seudulliset materiaalikeskus- ja jätteenkäsittelyalueet
  - seudulliset ampumaradat
  - puolustusvoimien alueet
3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018. Käsiteltävät aihepiirit:
  - pohjavesi- ja kiviainesalueet
  - mineraalipotentiali- ja kaivosalueet
  - Oulun seudun liikenne ja maankäyttö
  - tuulivoima-alueiden tarkistukset
  - Vaalan ja Himangan kaavamerkintöjen tarkistukset
  - muut tarvittavat päivitykset

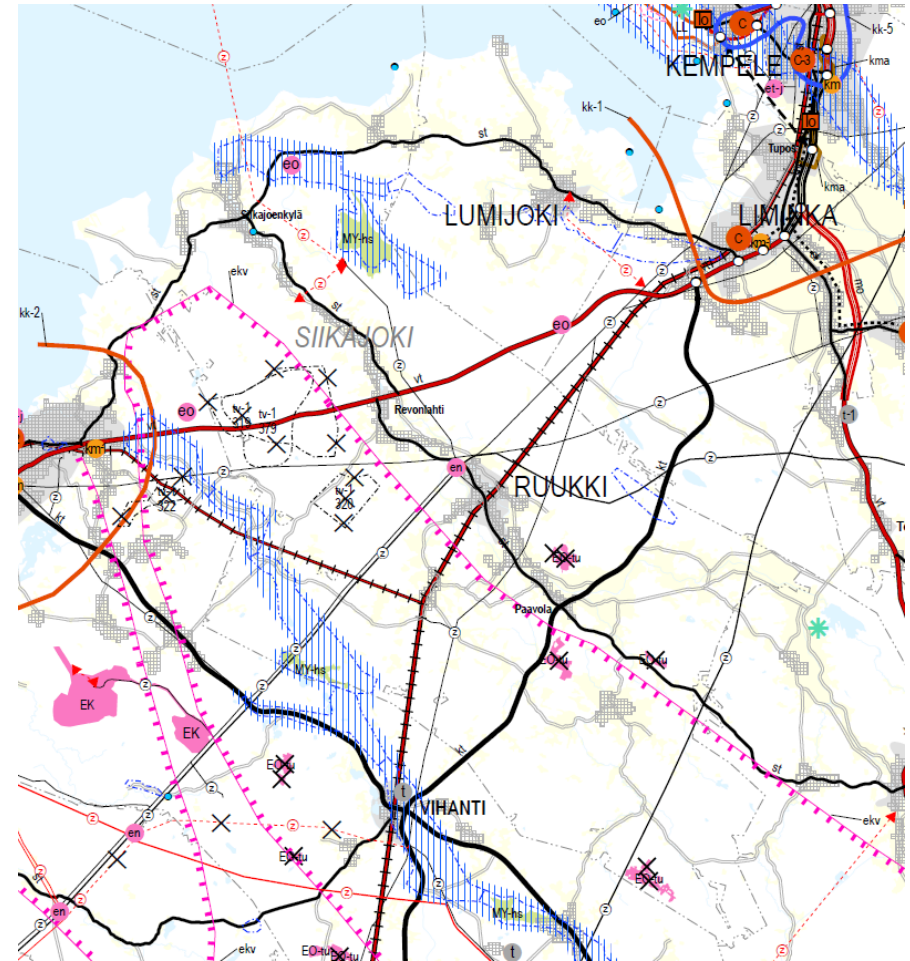

1. vaihemaakuntakaava

Otteet maakuntakaavakartoista (esitetty tarkemmin selitteineen liitteessä 2):

2. vaihemaakuntakaava

3. vaihemaakuntakaava (maakuntakaavaehdotuksen kuulemisaineisto)

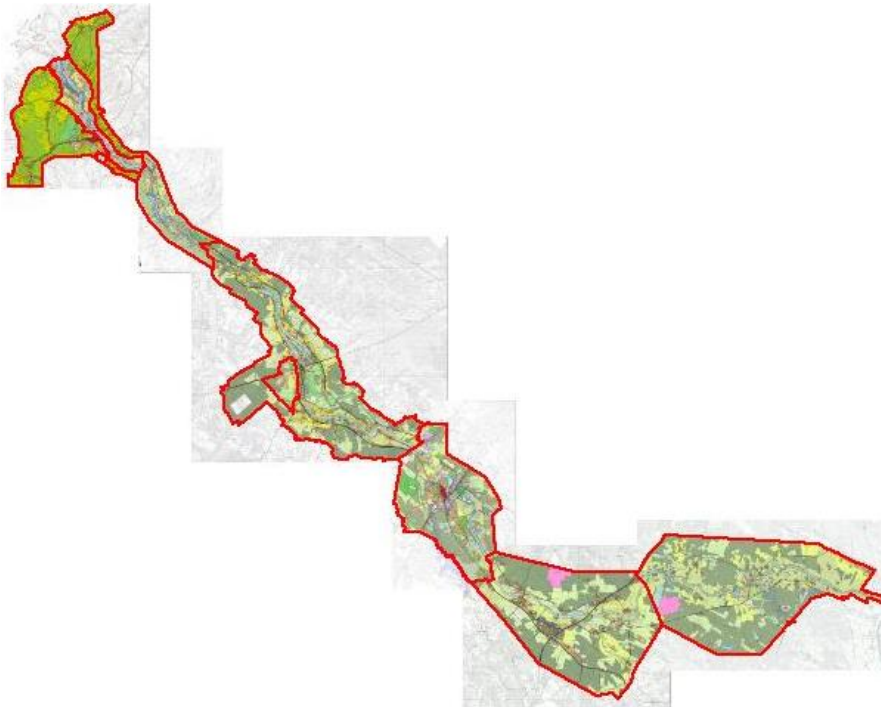

Yleiskaavoitus Siikajoella

Siikajoen yleiskaavat on koottu osayleiskaavayhdistelmään (löytyvät kunnan nettisivujen kautta: <http://www.siikajoki.fi/ajantasakaavat>). Kunnassa on voimassa taajamissa/kylillä:

- Paavolan osayleiskaava
- Revonlahden osayleiskaava
- Ruukin osayleiskaava
- Saarikosken oikeusvaikutukseton osayleiskaava
- Siikajoen keskeisten alueiden osayleiskaava

Lisäksi Revonlahden ja Siikajoenkylän välillä on jokivarren osayleiskaava sekä merenrannikolla Siikajoen rantayleiskaava. Tuulipuistohankkeita on vireillä, voimaan ovat tulleet Vartinojan, Isonvan ja Navettakankaan osayleiskaavat.

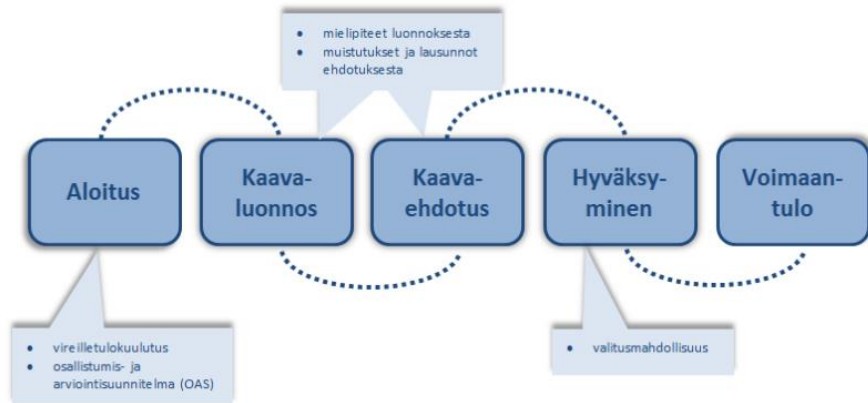
Asemakaavoitus

Siikajoen taajamissa (Paavola, Revonlahti, Ruukki ja Siikajoen keskikylä) on asemakaavat, jotka löytyvät myös kunnan nettisivujen kautta löytyvässä asemakaavayhdistelmässä (<http://www.siikajoki.fi/ajantasakaavat>). Tavossa on ranta-asemakaava.

Ruukin asemakaavayhdistelmä.

Kaavaprosessit ovat aina vuorovaikutteisia ja osallisilla (eli maanomistajilla, asukkailla tai muilla, joiden oloihin tai etuihin kaavoitus vaikuttaa) on useita mahdollisuuksia vaikuttaa kaavatyöhön ja kaavan sisältöön.

Kaavoituksen eri tasoista lisää tietoa liitteessä 2.

Siikajoen kuntastrategia

Siikajoen kuntastrategiassa on määritetty visio, joka on myös maankäyttöstrategian visiona. Kuntastrategiassa on määritetty kriittisiä menestystekijöitä, joista on poimittu keskeisiä asioita maankäyttöstrategian tavoitteisiin. Kriittiset menestystekijät ovat:

- Siikajokisten hyvinvoinnin tukena laadukkaat kuntapalvelut (elinkaaren kaikissa vaiheissa)
- Omistajapolitiikka (koko konserni toteuttaa kunnan tavoitteita)
- Henkilöstöpolitiikka (motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö tuottaa kunnan palvelut)
- Kunnan asukkaat osallistuvat ja vaikuttavat (Siikajoki on kuntalaisten yhteisö)
- Elinympäristö ja elinvoima hyvinvoinnin tukena (Hyvän elämän eväät löytyvät omista vahvuuksista kestävä kehityksen ehdoilla)

- Hyvä ympäristö säilyy nykypolville tuleville (Ympäristön kestävä kehitys on punainen lanka kaikissa Siikajoen kunnan toiminnoissa)

Kuntastrategiassa on määritetty nelikenttä kunnan ja sitä ympäröivän maailman kuvaajana. Seuraavassa nelikenttäänalyysiin on vahvennettu erityisesti maankäytön kannalta merkittäviä kohtia. Heikkouksia ja uhkia tulisi pystyä kompensoimaan vahvuuksilla ja mahdollisuuksilla:

Vahvuudet	Heikkoudet
- vahva maaseutu, joki ja meri - teolliset perinteet, yrittäjähenki, järjestötoiminta - aktiiviset kyläläiset, rikas kulttuuri - luonto, puhdas ja turvallinen ympäristö - runsaat pohjavesivarannot ja hyvä veden laatu - hyvä ikärakenne - ennakoluulottomuus, monikansallisuus - sijainti, liikenneyhteydet, maaseutumainen väljä asuinympäristö - ajanmukaiset kuntapalvelut, erityisesti koulut - kunnallisen päätöksenteon joustavuus ja ketteryys/ kuntaorganisaatio lähellä kuntalaista	- heikkenevä kuntatalous -> palvelujen järjestäminen - pitkät välimatkat -> palvelujen järjestäminen ja saavutettavuus - infrastruktuuri (tiestön kunto, tietoliikenneyhteydet) - työpaikkaomavaraisuusaste matala - negatiivinen muuttotase - heikko tunnettuus, vetovoiman puute
Mahdollisuudet	Uhat
- energiahankkeet - lähiympäristön suurhankkeet - lähi- ja luomuruoan kysynnän kasvu - maankäyttö ja kaavoitus, monipuoliset asumisen ja yrittämisen mahdollisuudet - uudet innovaatiot ja ympäristöteknologia - toimivat tietoliikenneyhteydet, etätyömahdollisuudet - sujuva lähijunaliikenne, tieyhteydet - alueen markkinointi, kuntabrandin luominen - matkailu, kulttuuri, tapahtumat	- keskittymiskehitys/valtiovalan päätökset - talouden/verotulojen kehitys - lisääntyvä byrokratia/lainsäädäntö, direktiivit - epäedullinen maaseutupolitiikka - suvaitsemattomuuden lisääntyminen - energiahankkeiden vaikutus ympäristöön

Siikajoen yhdyskuntarakenne

Siikajoella asutus on asettunut nauhamaisesti Siikajoen varrelle. Osana nauhamaista rakennetta ovat kunnan päätaajamat Siikajoenkylä, Revonlahti, Ruukki ja Paavola. Eteläosassa kuntaa on kyliä, jotka yhdistyvät nauhamaisesti Siikajoen asumisen päävyöhykkeeseen. Oman nauhansa muodostaa merenrannikon läheisyydessä Karinkannan-Merikylän alue, jossa asutusrakenne on enemmän tiestöä mukaileva kuin täysin merenrantaan tukeutuva.

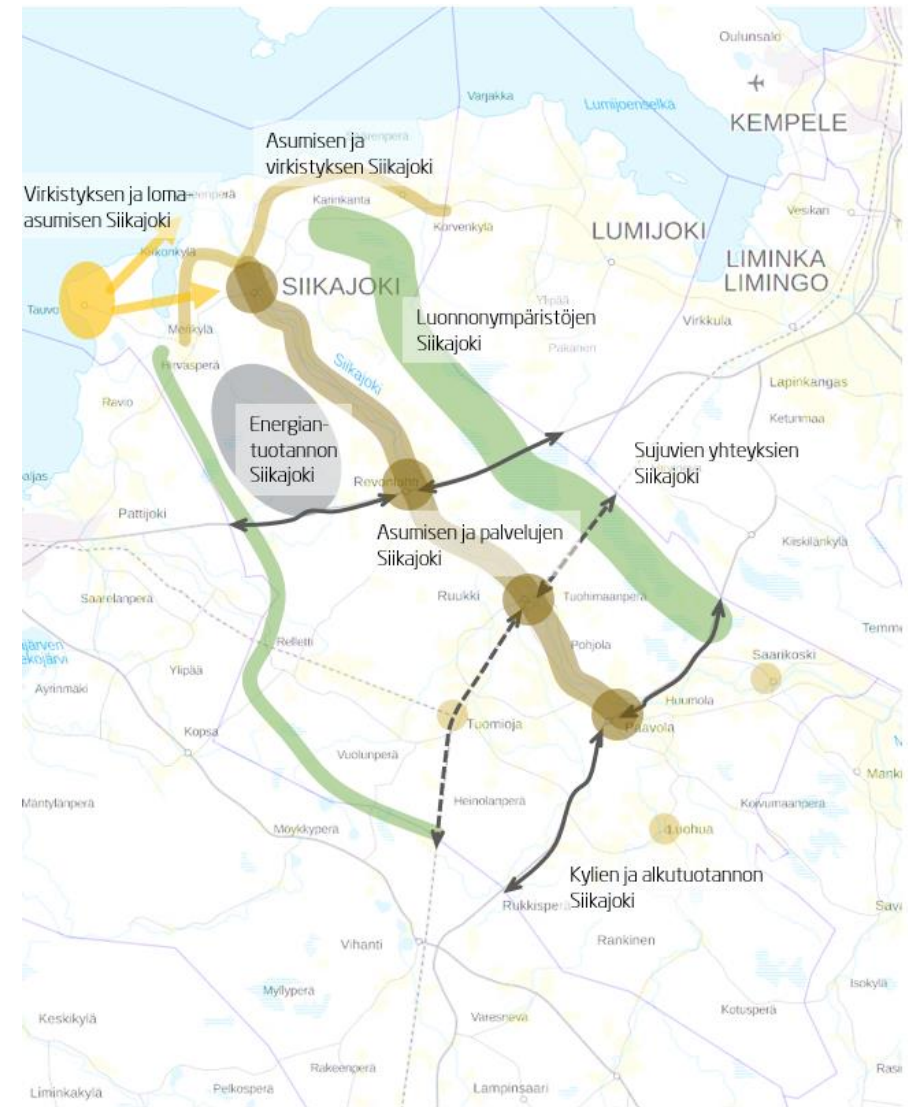
Asumisen pääalueet ovat samalla maatalouden keskeisimpiä alueita ja päätaajamat keskeisimmät palvelujen ja elinkeinotoiminnan alueet. Rakenne on esimerkiksi palvelujen saatavuuden kannalta kohtalainen, joskin välimatkat ovat kohtalaisen pitkiä tuoden omat haasteensa.

Energiantuotannon alueista tuulivoiman tuotantoalueet löytyvät valtatie 8 läheisyydestä Siikajoen länsi- ja luoteispuolelta. Tuulivoiman tuotannon alueet ovat suurimittakaavaisia ja ohjaavat maankäyttöä tuotantoalueen lisäksi niiden lähialueilla. Kunnassa on myös jonkin verran bioenergian tuotantoa maatalouden yksiköiden yhteydessä.

Tauvo on merkittävä virkistys- ja loma-asumisen alue merenrannassa. Virkistykseen osansa tuovat luonnonympäristöt, joita löytyy nauhamaisena kokonaisuutena kunnan itärajalta (muun muassa Revonneva) sekä pienemmältä osin länsireunalta (muun muassa Hummastinvaara).

Liikenteen osalta valtatie 8, kantatie 86 sekä rautatie ovat merkittäviä Siikajoen saavutettavuuden näkökulmasta.

Nauhamaisen rakenteen haasteena on löytää kasvusuuntia sekä sijoittumiskoja esimerkiksi palveluille ja elinkeinoille. Reitistöt, alueet ja luonto tulisi sovittaa asutuksen ja elinkeinojen rinnalle. Myöskin nauhamaisessa rakenteessa tulee olla mahdollisuuksia yleiselle virkistykselle, rantaanpääsulle ja niin edelleen.

Maankäyttöstrategian tavoitteet

Visio

Kuntastrategian mukaisesti:

Aito maaseutu meren rannalla, joen varrella, kaupunkien välissä.

Meren makuinen maaseutu virran varrella vaikuttaa.

Siikajoki on vahva maaseutukunta. Hyvinvointia tukeva elinvoimainen, viihtyisä ja turvallinen toimintaympäristö sekä puhdas luonto tukevat ihmisten muodostamaa yhteisöä. Uudistumiskykyinen kuntaorganisaatio huolehtii arjen sujumisesta ihmisen elinkaaren kaikissa vaiheissa käyttäen yhteisiä resursseja taloudellisesti ja tehokkaasti. Itsenäinen kunta katsoo rohkeasti tulevaisuuteen.

Siikajoen kriittisiä menestystekijöitä / tavoitteita kuntastrategiasta, maankäyttönäkökulmasta poimittuna:

Hyvä elinympäristö - elinvoima

- Asuminen, elinympäristö
- Kylien aktiivisuus, kylä rakenne säilytetään maankäyttöstrategiassa
- Harrastusmahdollisuudet, elinympäristö virikkeellinen, turvallinen, siisti
- Maaseutumaisuus: väljyys ja luonnon läsnäolo
- Työllisyys: yritysalueiden sijainti ja riittävyys
- Lähipalvelut, nykyisen tasoiset ja laajuiset säilytetään
- Tietoliikenneyhteyksien kehittäminen
- Kestävä kehitys
  - Rakennukset: kunnossapito, uudisrakentaminen, uusiokäyttö, energian käyttö, sisäilman laatu
  - Energiantuotanto: läheltä saatavat energianlähteet ja uusiutuva energia, kuljetuksissa, kunnan kiinteistöjen valaistus ja lämmitys: vähemmän kuluttava vaihtoehto
  - Kierrätys: käyttökelpoisen materiaalin käyttö, vanhan korjaaminen, energiansäästö, kierrätys
  - Hankinnat: lähialueet ja oma kunta, pitkäikäisyys ja elinkaari
  - Metsäluonto: luonnonympäristöt, metsästäys ja keräily, liikkuminen, arvokkaiden alueiden säilytys
  - Kaavoitus ja maankäyttö: ympäristön omaleimaisuus, aktiivinen kaavoitustoiminta houkuttelevuuden lisäämiseksi, raakamaan hankinta ja tonttimyynti, pohjavesien suojelu, veden laatu, uudisrakentamisen sopeuttaminen kulttuuriympäristöön

Tavoitteet maankäyttöstrategialle

Asuminen

- Siikajoella elinympäristö on vetovoimainen nykyisille ja uusille asukkaille
  - Siikajoen väestömäärä säilyy vähintään nykytasolla ja kuntaan houkutellaan uusia asukkaita sekä paluumuuttajia muun muassa rakentamismahdollisuuksien ja alueen muiden vetovoimatekijöiden markkinoinnilla
  - elinympäristö on virikkeellinen, turvallinen ja siisti
- Asumisen alueille määritetään profiilit
  - asumisen alueita kehitetään vetovoimatekijöiden ja omaleimaisten ominaisuuksien perusteella toisistaan hieman profiililtaan poikkeaviksi
  - maaseutumaisuus huomioidaan muun muassa tonttikoossa, luonnonympäristöjen läheisyydessä
  - taajamia (Siikajoenkylä, Revonlahti, Ruukki, Paavola) kehitetään ja tiivistetään asumisen alueina erityisesti koulujen läheisyydessä sekä logistisesti keskeisillä alueilla, vetovoimaisilla paikoilla
  - muiden kylien osalta asuminen mahdollistetaan alueiden vahvuuksien pohjalta
  - nauhamaista rakennetta vahvistetaan huomioiden muun muassa energiantuotannon tuomat rajoitteet muulle maankäytölle ja viihtyisälle ympäristölle
  - loma-asumisen muuttamista vakituisiksi asuinpaikoiksi mahdollistetaan soveltuvilla alueilla, tarvittaessa alueelle laadittuja kaavoja ajantasaistetaan
- Siikajoen kunnan omistamat maa-alueet ja maanhankinnan tarpeet kartoitetaan taajamista sekä asumisen että elinkeinojen ja palveluiden tarpeet huomioiden
  - tonttipörssissä esitellään asumisen- ja yritysalueet, aktivoiden mukaan myös yksityisten maanomistajien omistamat kaavatontit
- Kuntaan perustetaan kyläasiamiehen vakanssi
  - Kyläasiamiehen vakanssin toimenkuva sisällytetään olemassa olevan henkilöstön toimenkuviin

Elinkeinot

- Hyödynnetään lähialueiden kehityksen tuomat mahdollisuudet (ydinvoimainvestointi välillisine vaikutuksineen, Raahan ja muiden satamien kehittyminen, matkailutoiminnan kasvu muun muassa Kalajoella)
- Yritysalueita kehitetään päätaajamiin (Ruukki, Revonlahti, Paavola, Siikajoenkylä); toimijana Yrityspuisto
- Maatalouden ja muun alkutuotannon kehittämisedellytykset varmistetaan
  - lähiruoka- ja luomutuotanto huomioidaan erityisesti
  - mahdollistetaan alkutuotannon rinnakkaiselinkeinojen kehittyminen (muun muassa bioenergia)
- Tuulivoiman rakentaminen ohjataan maakuntakaavan mukaisille alueille nyt tekeillä olevien tuulipuistojen lisäksi
- Laajakaistayhteyksiin panostetaan
- Matkailukohteita kehitetään virkistysverkon osana

Palvelut

- Ruukki on jatkossakin kunnallisten palvelujen keskus, muihin päätaajamiin mahdollistetaan palvelujen sijoittuminen
- Nykyisen kouluverkon säilyttämistä tuetaan muun muassa maankäyttöratkaisuin
- Tuetaan päätaajamien (Ruukki, Revonlahti, Paavola, Siikajoenkylä) palvelujen kehittymistä, kylien elinvoimaisuuden kannalta tärkeitä ovat koulun ja päiväkodin lisäksi ainakin kauppa ja polttoaineen jakelupiste
- Kunnallisten ja kaupallisten palvelujen alueita lisätään Revonlahden liikenteellisesti keskeisillä alueilla sekä Paavolassa kantatiehen 86 tukeutuen
- Palvelut pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan yhteispalvelupisteissä

Liikenne

- Valtatie 8 on tieliikenteen pääväylä, toinen merkittävä väylä on kantatie 86
  - pääväylien yhteyteen mahdollistetaan elinkeinojen ja palvelujen sijoittuminen niin, että liikenteen sujuvuus taataan
- Raideyhteys ja matkustajaliikenteen pysähdyspaikka Ruukissa mahdollistavat asumisen, elinkeinojen ja palvelujen kehittymistä
- Satamien ylläpito varmistetaan
- Kevyenliikenteen verkostoa kehitetään erityisesti koulujen lähialueet huomioiden

Virkistys ja hyvinvointi

- Kunnan alueet yhdistävä tekijä on joki, jonka kautta virkistysmahdollisuuksia kehitetään eri puolilla kuntaa
  - *eri alueiden vahvuudet nostetaan esille*
  - *kevyenliikenteen yhteyksiä kehitetään niin, että verkosto tukee nauhamaista rakennetta ja yhdistää taajamia ja kyliä*
  - *luonnonympäristöjä, erityisesti metsäluontoa säilytetään liikkumisen, metsästyksen ja keräilyalueina*
  - *veden laatu erityisen tärkeä tekijä, muun muassa pohjavesien suojelun sekä virkistysmahdollisuuksien kannalta (muun muassa kalastus)*
  - *harrastusmahdollisuuksia ylläpidetään ja kehitetään, muun muassa uusien virkistyskohteiden sijoittumista ja toteutusmahdollisuuksia selvitetään*
- Merenrannan mahdollisuuksia kehitetään virkistysten ja matkailun kohteina
- Virkistysten ja matkailun, mutta myös muun muassa asumisen ja elinkeinojen mahdollisuuksien markkinoimiseksi tehdään työtä kunnassa sekä seutukunnallisesti

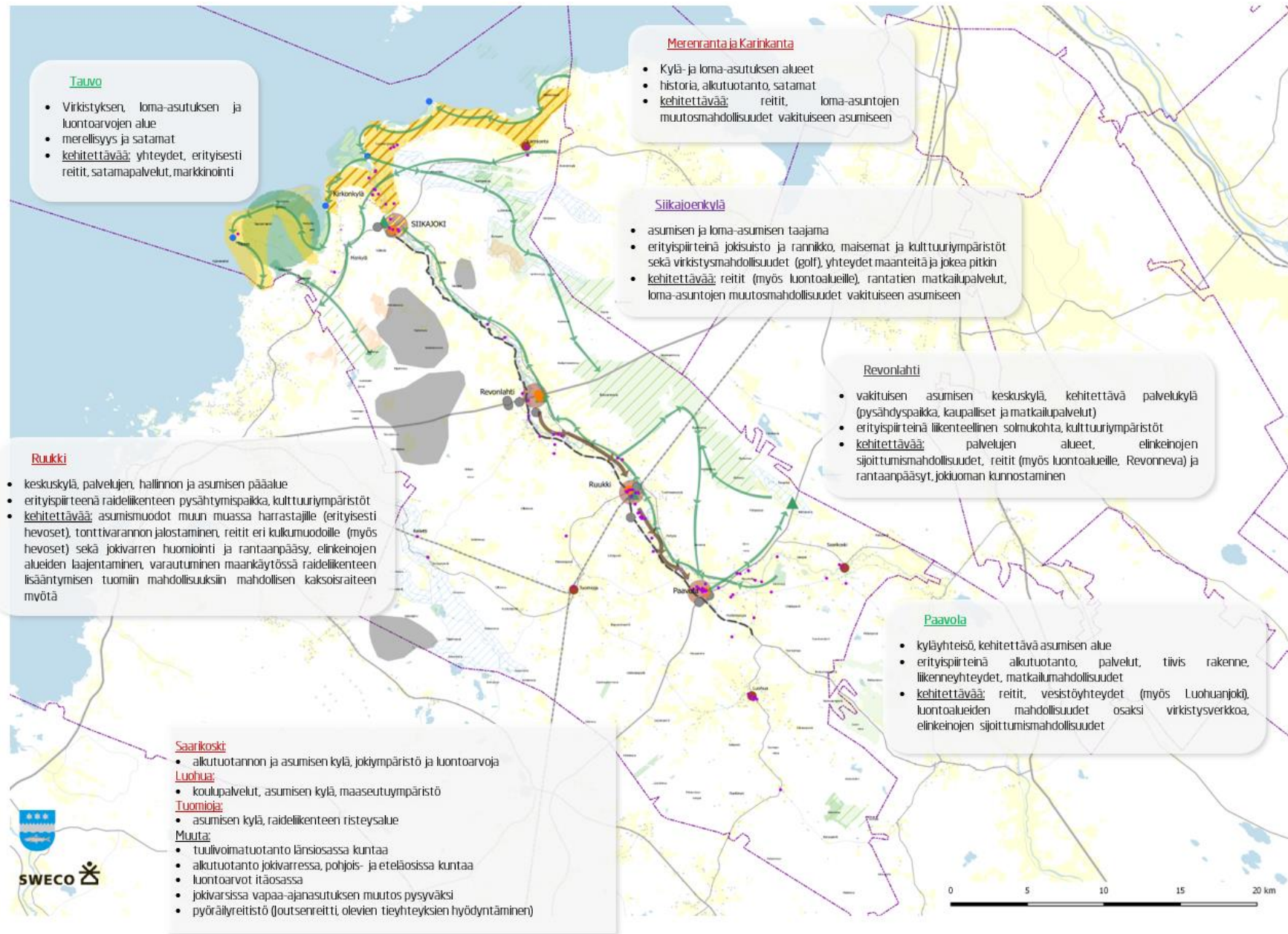
Maankäyttöstrategia

Maankäyttöstrategia on esitetty kartalla (seuraavalla sivulla). Kartta merkintöjen selityksineen on myös raportin lopussa liitteenä.

Maankäyttöstrategiassa lähtökohtana on vahvistaa nauhamaista rakennetta sekä kehittää merenrannikon mahdollisuuksia. Seuraavalla kartalla näkyvät päätaajamat keskeisine rooleineen kuntarakenteessa:

Toimintalinjat eli toteuttamishjelma

TOIMENPITEET, ASUMINEN	AIKA- TAULU	KUS- TANNUS
- Siikajoelle laaditaan edullisuusvyöhyketarkastelu - esitetään yhdyskuntarakenteen kannalta edulliset alueet, joissa loma-asutusta voidaan muuttaa vakituiseksi	●	●
- Yleis- ja asemakaavojen ajantasaisuus tarkastellaan - etsitään alueet, joilla tonttikokoa tulee muuttaa tai tontteja yhdistää - tuodaan esille kaavamuutostarpeet	●	●
- Siikajoen kunnan maaomaisuus kartoitetaan sekä tehdään suunnitelma maanhankinnasta keskeisillä alueilla - näin varmistetaan sekä asumisen että elinkeinojen rakennuspaikkojen saatavuus eri puolilla kuntaa ja erilaisista ympäristöistä	●	●
- Aktivoidaan tonttipörssi - tonttipörssissä esitellään sekä asumisen että elinkeinojen alueet - tonttipörssistä tehdään visuaalinen ja helposti luettava, lisäksi mahdollisuus tulostaa tiedot kohteista - tonttipörssi tuodaan kunnan nettisivuille helposti saatavilla olevaksi ja sitä markkinoidaan - kunta houkuttelee tonttipörssiin yksityisiä maanomistajia, jotta tarjonta saadaan mahdollisimman monipuoliseksi	●	●
- Kaavoituksella ja muulla maankäytön suunnittelulla tuetaan pääkylien rooleja sekä varmistetaan koulujen lähialueiden kehittymistä keskeisinä asumisen alueina - tätä kautta tuetaan myös koulupalvelujen säilymistä	●	●
Siikajoen kunta tarjoaa myös laadukkaita vuokra-asuntoja	●	●
Edistetään kuntamarkkinointia ja toteutetaan kampanjoita asuinpaikkojen ja elinkeinojen kehittämiseksi (vertaa esimerkiksi euron tontit)	●	●

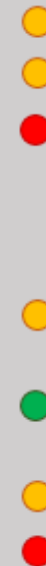

TOIMENPITEET,
ELINKEINOT, PALVELUT JA LIIKENNE

- Siikajoelle laaditaan elinkeinoalueiden kehittämissuunnitelma
- Siikajoelle laaditaan palveluverkkostrategia
- Kunta pyrkii säilyttämään pääkylillä keskeiset palvelut sekä tukee yksityisen palvelutuotannon kehittämistä mahdollisuuksien mukaan
  - o kunta voi esimerkiksi tuottaa kylillä palveluja, joita täydentämään voi syntyä muuta palvelua
  - o maankäytön suunnittelulla tuetaan kouluverkon säilymistä
- Siikajoella kunta tukee mahdollisuuksien mukaan alkutuotannon kehittämishankkeita (erityisesti bioenergiaa)
- Siikajoelle perustetaan kyläasiamiehen vakanssi (hyödyntäen olevia henkilöresursseja)
- Tietoliikenneyhteyksien kehittämistä edistetään
- Infrastruktuuria kehitetään tarpeita vastaavaksi

AIKA-
TAULU

KUS-
TANNUS

TOIMENPITEET, VIRKISTYS JA HYVINVOINTI	AIKA- TAULU	KUS- TANNUS
- Siikajoelle laaditaan reitistösuunnitelma - huomioidaan eri kulkumuodot - kartoitetaan olevat mahdollisuudet, merkitään ne kartoille ja maastoon sekä laaditaan kehittämissuunnitelma puuttuvien yhteyksien osalle	●	●
- Kevyenliikenteen houkuttelevuutta kulkumuotona edistetään - suunnitellaan kevyenliikenteen reittiverkosto - kartoitetaan olevat mahdollisuudet, merkitään ne kartoille ja maastoon (voidaan hyödyntää olevaa tieverkkoa, päätiet sekä sivu- ja tonttitiet) - reitistöä kehitetään erityisesti koulujen lähellä	●	●
Olevat liikuntapaikat pyritään säilyttämään ja niitä kehitetään		
Siikajokivarteen suunnitellaan ja toteutetaan rantautumispaikkojen ja virkistyspaikkojen verkosto koko kunnan alueelle	●	●
- Siikajoella huolehditaan veden laadun säilyttämisestä korkeana (sekä pinta- että pohjaveden) mahdollistamassa mielekkäitä asumisen ympäristöjä sekä virkistyskäyttöä - pohjaveden laatu huomioidaan asumisen sekä elinkeinojen mahdollisuuksien markkinoinnissa	●	●
Hankkeita suunniteltaessa ja toteutettaessa huomioidaan metsästyksen ja kalastuksen tarpeet, jotta mahdollisuudet säilytetään	●	●
Maankäytön suunnittelussa huomioidaan luonnonympäristöjen läheisyys sekä luontoonpääsymahdollisuudet ja rantaanpääsy asumisen alueilta	●	●
	●	●

jatkuva ● lähtökevel-
 selkeä ● selkeä
 myöhemmin ●
 edullinen ● kallis ●

Lisäksi kuntaan tarvitaan markkinointistrategia. Siikajoelta tulee markkinoida muun muassa asumisen mahdollisuuksia, elinkeinojen mahdollisuuksia, virkistysmahdollisuuksia, luonnonläheisyyttä ja sijaintia.

Liitteet

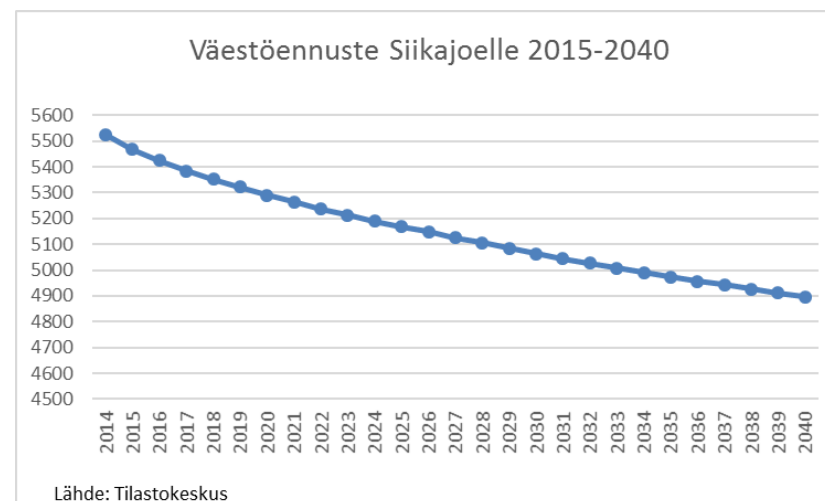
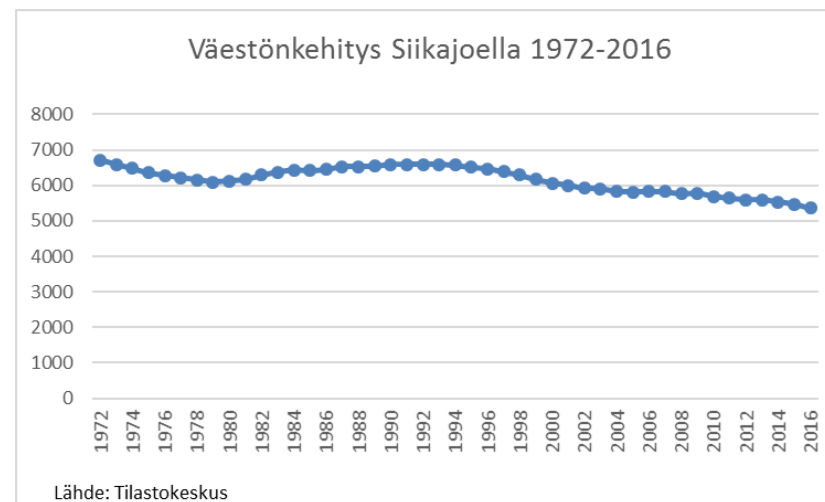
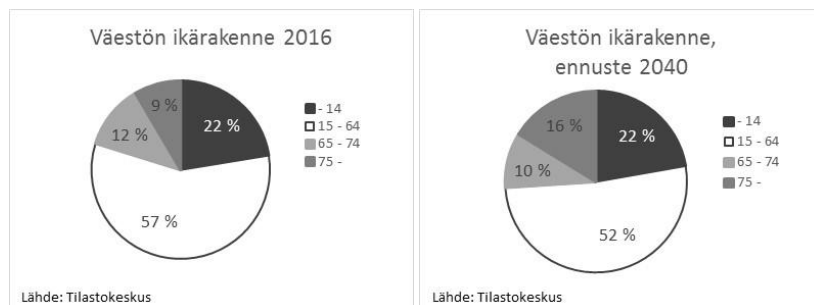
1. Siikajoen kunnan tilanteen analysointi
maankäytöllisestä näkökulmasta
2. Maankäytön suunnittelujärjestelmä

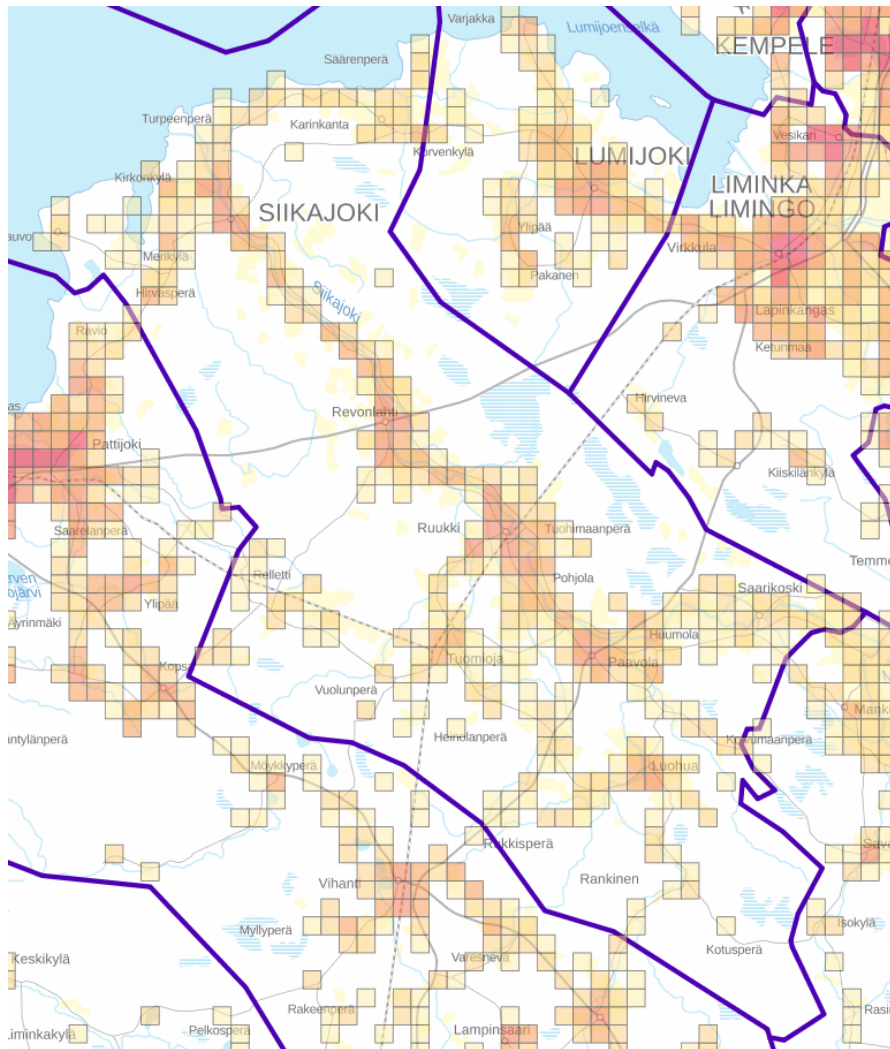
LIITE 1: Siikajoen kunnan tilanteen analysointi maankäytöllisestä näkökulmasta

Väestö ja asuminen

Siikajoen väestö on asettunut nauhamaisesti merenrantaan sekä Siikajoen varrelle, eteläosassa kuntaa väestö hajaantuu enemmän. Siikajoen varrella ovat kunnan päätaajamat Siikajoenkylä, Revonlahti, Ruukki ja Paavola.

Siikajoella asui 5 357 henkeä vuoden 2017 loppupuolella. Määrä on laskenut tasaisesti viime vuosina ja ennusteen mukaan lasku tulee jatkumaan niin, että vuonna 2040 kunnassa asuisi noin 4 900 henkeä. Ikärakenteen osalta lasten osuuden ennustetaan säilyvän nykyisellään, vanhimman väestöosan osuuden nousevan hieman ja työikäisten vastaavasti laskevan hieman. Kokonaisuudessa ennuste ei kuitenkaan näytä erityisen huonolta, vaikkakin ikärakenteen muutos tarkoittaa huoltosuhteen heikkenemistä ja muun muassa palvelutarpeiden kehityksen muutosta vanhustenhoidon tarpeiden kasvaessa.

Väestö 1 km x 1 km ruuduissa, lähde: Paikkatietoikkuna/Tilastokeskus.

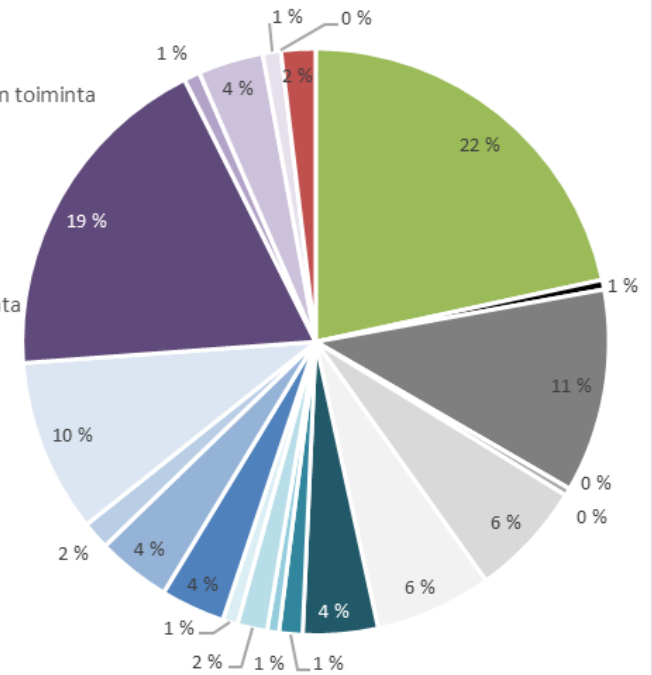
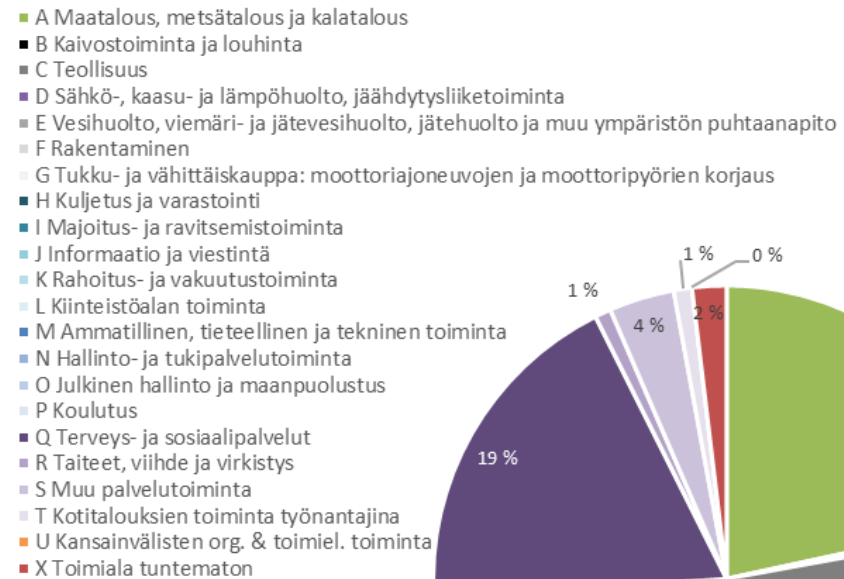
Elinkeinot ja palvelut

Siikajoella oli yhteensä 1 694 työpaikkaa vuonna 2016. Työllisten määrä oli 1907. Työpaikkojen määrä on pysynyt kohtalaisen tasaisena viimeiset vuodet, laskua on tullut vuosina 2014-2015. Siikajoen suurimpia työllistäjiä ovat muun muassa JMC Engine Oy, TeknoComp Oy, Arttim Oy ja Siikajoen Mylly. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 7,7 % joulukuussa 2018 (koko Pohjois-Pohjanmaalla osuus oli 10,8 %) (Pohjois-Pohjanmaan työllisyyskatsauksen mukaan).

Siikajoella Ruukki on kunnan keskus, josta löytyy kunnantalo, terveystalvelut sekä koulupalvelut (peruskoulun asteet 0-9 sekä lukio ja maaseutuoppilaitos). Kouluja on myös Revonlahdella, Siikajoenkylällä, Paavolassa ja Luohualla. Terveystalveluita on myös Siikajoenkylällä. Kaupallisia palveluita on Ruukin lisäksi Siikajoenkylällä, Revonlahdella ja Paavolassa.

Yritysalueista keskeisin on Ruukin Yrityspuisto, mutta myös muista taajamista löytyy yritysalueita. Alkutuotantoa on eri puolilla kuntaa pääosin jokivarsissa.

Työpaikat Siikajoella 2016

Kuva: Ruukin Yrityspuisto (<http://www.ruukinyrityspuisto.fi/>)

Liikenne

Siikajoen merkittävin väylä on valtatie 8. Liikennemäärät ovat kohtalaisen suuria myös kantatiellä 86. Revonlahden ja Paavolan välillä, Siikajoen eteläpuolella kulkee myös runsaasti liikennettä. Muiden teiden liikennemäärät ovat vähäisiä.

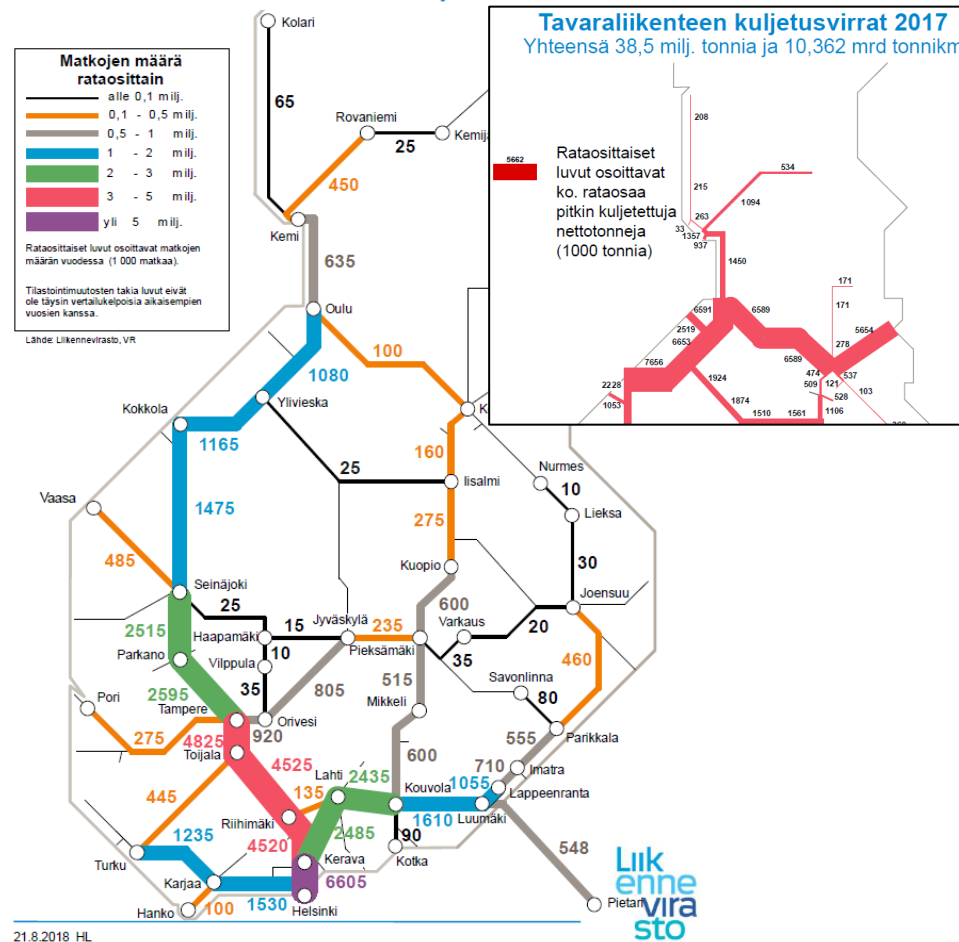
Siikajoen läpi kulkee rautatie, Pohjanmaan rata, jonka henkilö- ja tavaraliikenteen määrät ovat merkittäviä. Pohjanmaan radasta lähtee pistoraide Raahen teollisuusalueelle Tuomiojalta.

Kartta: Liikennevirasto, liikennemäärät vuonna 2016: vuoden keskimääräinen vuorokausiliikenne, ajoneuvoa/vuorokausi (lähde: <https://extranet.liikennevirasto.fi/webgis-sovellukset/webgis/template.html?config=liikenne>)

Henkilöliikenteen matkat vuonna 2017

Kaukoliikenne 13,012 milj. matkaa

Virkistys

Siikajoella on useita mielenkiintoisia virkistys- ja muita käyntikohteita. Ruukista löytyy Pohjois-Suomen hevosurheilukeskus ja Hietamaan ulkoilualue (myös talviurheilualue, josta löytyy avantouintimahdollisuus), Siikajoenkylällä on golfkenttä ja moottorirata. Kunnassa on myös karting-rata, frisbeegolf-rata sekä hiihtolatuja. Nähtävyyksiä ovat muun muassa Vartin-Kivivaaran mäkialueet ja Kirkkokukkulan alue sekä Papinkangas. Siikajoki on merenrannikkoa, maankohoamisaluetta, mistä esimerkkinä on Hummastinjärven maankohoamis-suosarja. Revonneva on suoluontokohde, Karjoneva luonnonsuojelualue.

Tauvossa on laajat hiekkarannat ja uintimahdollisuudet, aluetta pidetään hyvänä surffaukselle.

Satamia löytyy Varessäikästä, Tauvosta ja Merikylältä sekä Siikajoen suulta Tunelin pienvenesatama.

Reiteistä merkittävimpiä ovat Joutsen-reitti (Liminka, Lumijoki, Siikajoenkylä), lisäksi virkistysreittien osalla on meneillään muun muassa Veden äärellä -hanke.

LIITE 2: Maankäytön suunnittelujärjestelmä

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennako-ohjauksen välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä ja edistää ennako-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä,
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa sekä
- luoda alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä valtakunnallisten hankkeiden toteuttamiselle.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtioneuvosto päätti vuonna 2000 valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista, jotka tulee huomioida alueidenkäytön suunnittelussa. Tämä koskee kaikkea kaavoitusta. Tavoitteet on tarkistettu vuosina 2009 sekä 2018. Tarkistetut tavoitteet ovat seuraavat:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
  - luodaan edellytykset alueiden ja yhdyskuntien kehittymiselle elinvoimaisina, vahvuuksia ja voimavaroja tehokkaasti ja kestävästi hyödyntäen

- edistetään monikeskuksista, verkottuvaa ja hyvin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta
  - vastataan väestö- ja työpaikkakehityksen edellyttämiin tarpeisiin, luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle ja mahdollistetaan eri väestöryhmien tarpeita vastaava asuntotarjonta
  - luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen
  - edistetään saavutettavuutta, kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen sekä viestintään ja liikkumiseen liittyvien palveluiden kehittämistä
2. Tehokas liikennejärjestelmä
    - edistetään liikennejärjestelmän toimivuutta, toimintavarmuutta ja turvallisuutta
    - edistetään vähähiilisyyttä
  3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
    - varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin
    - ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja, jätetään riittävät suojaetäisyydet, tai riskit hallitaan muulla tavoin
    - suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, alueet tai toiminnot sijoitetaan riittävän etäälle häiriintyvistä kohteista
    - otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet
  4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
    - huolehditaan luonnon- ja kulttuuriympäristöistä kestävällä tavalla, mikä on elinkeinojen, väestön hyvinvoinnin ja alueiden identiteetin kannalta tärkeää
    - otetaan huomioon valtakunnalliset inventoinnit
    - huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta

- edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä
  - huolehditaan virkistysalueiden riittävydestä ja viheralueverkoston jatkuvuudesta
  - luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle ja edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä
  - huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten pelto- ja metsäalueiden säilymisestä
  - huolehditaan saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kehittämisestä edellytysten ja niille tärkeiden alueiden säilymisestä (ei koske tätä aluetta)
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto
- varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon tarpeisiin, huolehditaan kuljetusten ja varastoinnin toimivuudesta
  - sovitetaan tuulivoimarakentaminen ympäröivään maankäyttöön, minimoidaan tuulivoimaloista aiheutuvia haitallisia vaikutuksia sijoittamalla voimalat suuriin yksiköihin
  - turvataan merkittävien voimajohtojen ja kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet, voimajohtojen linjauksissa hyödynnetään olemassa olevia johtokäytäviä

Maakuntakaava

Maakuntakaava on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, joka koskee useampaa kuin yhtä kuntaa. Siinä esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet sekä osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaavan tehtävänä on ratkaista valtakunnalliset, maakunnalliset ja seudulliset tai useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön kysymykset. Maakuntakaava voidaan laatia myös vaiheittain, jotakin tiettyä aihekokonaisuutta käsittelevänä kaavana.

Maakuntakaavan laatimisesta vastaa maakunnan liitto ja sen hyväksyy maakunnan liiton liittovaltuusto. Maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta ja

viranomaisen muuta alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Kaava esitetään kartalla kaavamerkintöjen ja -määräysten avulla. Maakuntakaavaan liittyy myös selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteet, vaikutukset ja muut, muun muassa kaavan tulkinnan ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot. Maakuntakaavan keskeisin oikeusvaikutus on, että se on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa kunnan yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisen on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Maakuntakaavalla voidaan rajoittaa rakentamista erikseen määräytyillä alueilla.

Yleiskaava

Yleiskaava ohjaa kunnan tai sen osan yhdyskuntarakennetta ja maankäyttöä yleispiirteisesti sekä sovittaa yhteen toimintoja. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet sekä osoitetaan periaatteet tarkemmalle suunnittelulle. Joissain tapauksissa yleiskaava on rakentamista suoraan ohjaava kaavamuoto. Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain, jolloin kaavan nimi on osayleiskaava. Ranta-alueille laaditaan rantayleiskaavoja tai rantaosayleiskaavoja. Kunnat voivat laatia myös yhteisen yleiskaavan. Kaava esitetään kartalla, ja siihen liitetään kaavamerkinnot ja -määräykset sekä selostus.

Kunta vastaa yleiskaavan laatimisesta. Kaavan hyväksyy kaupungin- tai kunnanvaltuusto. Jos kunnat ovat laatineet yhteisen yleiskaavan, sen hyväksyy kuntien yhteinen toimielin ja vahvistaa ympäristöministeriö.

Asemakaava

Asemakaavoitus on yksityiskohtaisin maankäytön suunnittelun taso. Asemakaavassa määritellään alueen tuleva käyttö: mitä säilytetään, mitä saa rakentaa, mihin ja millä tavalla. Kaavassa osoitetaan esimerkiksi rakennusten sijainti, koko ja käyttötarkoitus. Asemakaavalla ohjataan suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä.

Asemakaava voi koskea kokonaista asuntoaluetta asuin-, työ- ja virkistysalueineen tai joskus jopa vain yhtä tonttia. Asemakaavan laatii kunta. Ranta-alueiden rakentamista voidaan ohjata ranta-asetymällä, jonka laatii maanomistaja. Ranta-asetymän käsittely ja hyväksyminen kuuluvat kunnalle.

Asemakaavaan kuuluvat asemakaavakartta sekä kaavamerkinnot ja -määräykset. Asemakaavaan liittyy selostus, jossa kerrotaan kaavan laatimisesta ja keskeisistä ominaisuuksista.

Kunnilla on velvoite arvioida asemakaavojensa ajanmukaisuutta ja pitää kaavat ajan tasalla. Maankäyttö- ja rakennuslakiin sisältyy erityissäännös asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista. Jos asemakaava, joka on ollut voimassa 13 vuotta, on merkittävältä osaltaan toteuttamatta, ei uudelle rakennukselle saa myöntää rakennuslupaa ennen asemakaavan ajanmukaisuuden arviointia.

Kaavoitukseen osallistuminen

Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään kaavoituksesta tiedottamisesta, osallistumisesta sekä viranomaisten yhteistyöstä. Tavoitteena on turvata kansalaisten tiedonsaanti ja mahdollisuus osallistua suunnitelmien valmisteluun.

Kaavat valmistellaan vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Osallisia ovat maanomistajien lisäksi kaikki, joiden oloihin tai etuihin kaavoitus vaikuttaa. Myös viranomaiset sekä yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, ovat osallisia.

Kaavaprosesseissa kaavoituksen alkamisesta eli vireilletulosta kuulutetaan, ja prosessin aluksi laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jossa vuorovaikutus on käyty läpi.

Kaavaprosessin valmisteluvaiheessa laaditaan kaavaluonnos, jonka valmisteluun osallisilla on mahdollisuus osallistua (MRL 62 § ja MRA 30 §), yleensä kaavan nähtävilläolon kautta.

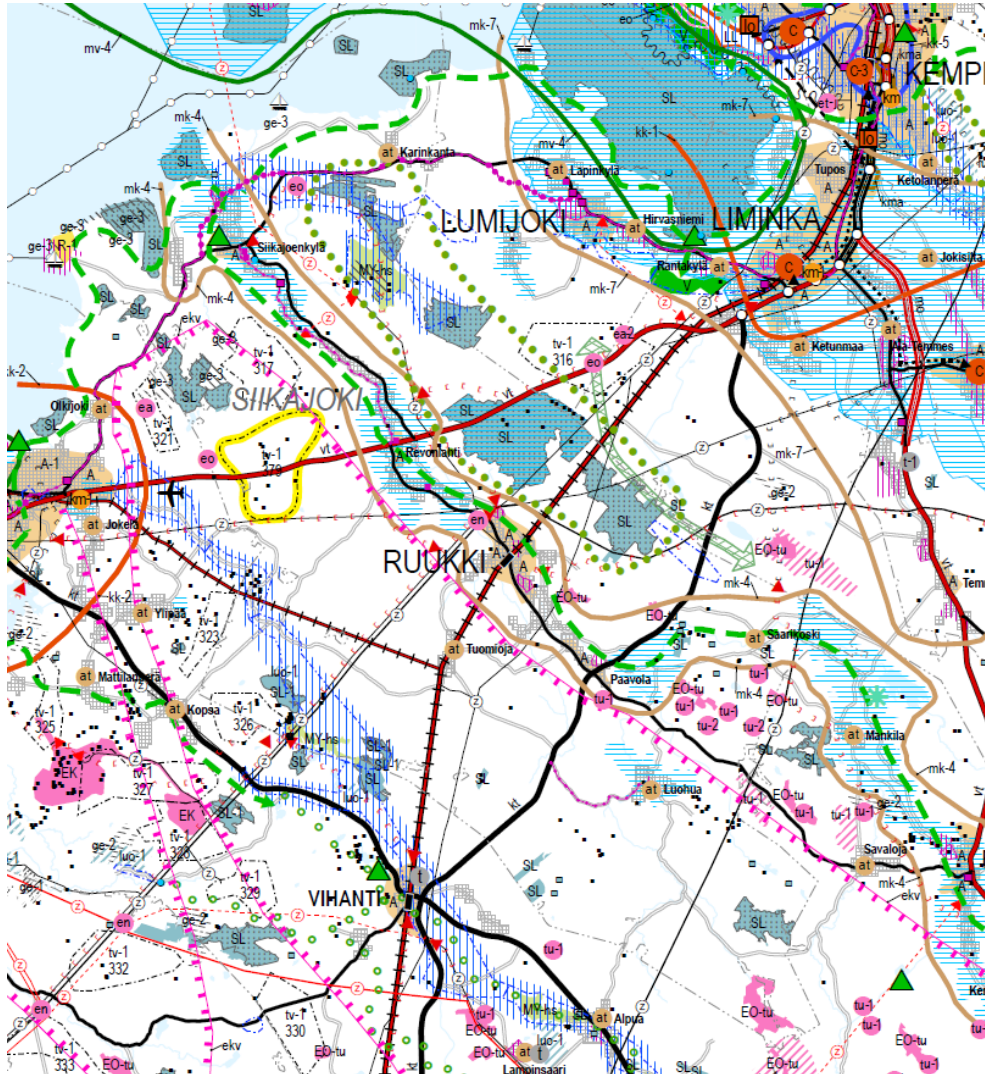
Luonnoksen nähtävilläolon aikana voi jättää sitä koskevan mielipiteen. Tämän jälkeen kaavasta valmistellaan saadun palautteen pohjalta ehdotus, joka asetetaan nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi (MRL 65 §, MRA 19 § ja 27 §). Ehdotuksesta voi jättää muistutuksen nähtävilläolon aikana. Ehdotusvaiheen jälkeen kaava viimeistellään ja viedään hyväksymiskäsittelyihin. Hyväksymispäätöksestä on tiedotettava, minkä lisäksi kaavan voimaantulosta on kuulutettava. Kaavan hyväksymispäätöksestä voi hakea muutosta. Yleiskaavaa ja asemakaavaa koskevasta kunnan päätöksestä valitetaan hallinto-oikeuteen. Jatkovalitukset tehdään korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Hyväksymispäätöksen jälkeen valitusajan umpeutumisen tai valitusten ratkaisun jälkeen kaavan hyväksymispäätös saa lainvoiman, eli kaava tulee voimaan. Ennen kaavan lainvoimaiseksi tuloa kaava voidaan myös määrätä tulemaan voimaan niiltä osin, johon valitukset eivät kohdistu. Kunnalla on velvollisuus lähettää voimaan tullut kaava tiedoksi tietyille viranomaisille (maanmittaustoimisto, maakunnan liitto, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kaava-alueeseen mahdollisesti rajoittuva naapurikunta, alueellinen ELY-keskus sekä tarpeen mukaan muut viranomaiset).

Rakennusjärjestys

Siikajoella on voimassa Raahen seutukunnan yhteinen rakennusjärjestys, joka on Siikajoella saanut lainvoiman vuonna 2011. Rakennusjärjestys päivitetään vuonna 2019.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava

Yhdistelmäkartta (ote Siikajoen osalta) sekä selitteet merkinnöille, jotka koskevat Siikajokea:

Siikajoen maankäyttöstrategia

Maakuntavaltuuston 3. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä tehtiin kahdeksan valitusta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valituksenalaiset manner- ja meritulivoima-alueiden rajaukset (7+3) on esitetty yhdistelmäkartalla keltaisella korostusvärillä. Näistä alueista tulivoimaloiden alue tv-1 348 on lainvoimainen Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavan mukaan.

KANSAINVÄLINEN KEHITTÄMISVYÖHYKE: PERÄMERENKAARI (3.vmkk)

MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutuasutuksen alueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Vyöhykkeillä on tarvetta kehittää kuntien yhteistyöllä yhtenäisiä suunnitteluperiaatteita.

mk-4 Siikajokilaakso

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota Siikajoen vedenlaadun parantamiseen. (2.vmkk)

LUONNON MONIKÄYTTÖALUE (1., 2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan virkistyskäytön kannalta kehitettäviä, arvokkaita luon- tokohteita sisältäviä aluekokonaisuuksia.

MOOTTORIKELKKAILUN YHTEYSTARVE (2.vmkk)

PÄÄSÄHKÖJOHDON YHTEYSTARVE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä on osoitettu sähköverkon pitkän aikavälin kehittämistarpeet sekä kaavan laatimisvaiheessa toteutumiseltaan epävarmojen tulivoima-alueiden sähkönsiirtoyhteydet.

VIHERYHTEYSTARVE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä.

EKOLOGINEN YHTEYSTARVE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan hirvieläinten ja muiden nisäkkäiden tärkeät liikkumisyhteydet, jotka aiheuttavat yhteensovittamisen tarvetta muun maankäytön kanssa.

MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (päivitys- ja täydennysinventointi 2011–2013). Luettelot alueista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan ja 3. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksissa.

• MUINAISMUISTOKOHDE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset.

VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009). Osa kohteista ei näy kaavakartalla; luettelo valtakunnallisesti arvokkaista rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja -kohteista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteissä 4 ja 5 sekä 3. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 5 a.

MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat aluemaiset rakennetut kulttuuriympäristöt ja tieosuudet. Osa kohteista ei näy kaavakartalla; luettelo kaikista maakunnallisesti arvokkaista rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja -kohteista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteissä 4 ja 5 sekä 3. vaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 5 a.

• PERINNEMAISEMAKOHDE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä perinnemaisema- ja perinnebiotooppikohteita.

POHJAVESIALUE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet.

TÄRKEÄ POHJAVESIVYÖHYKE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan laajoja, useista pohjavesialueista muodostuvia vyöhykkeitä, jotka soveltuvat pohjaveden ottamiseen maakunnallista tai seudullista tarvetta varten.

NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan suojelualueiden ulkopuolella olevia tärkeitä lintualueita sekä muita luontoarvoiltaan merkittäviä alueita.

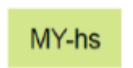

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA TÄRKEÄ SUO-ALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan sellaisia suoalueita, joilla osassa suoaluetta on todettu olevan maakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja.

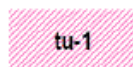

TUULI- JA RANTAKERROSTUMA (1. ja 3.vmkk)

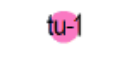
ARVOKAS HARJUALUE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston hyväksymän valtakunnallisen harjajensuojeluohjelman mukaiset harjalueet ja muut vähintään seudullisesti arvokkaat harjalueet.

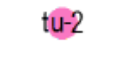
TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE (tu-1) (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita.

TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE (tu-2) (1. ja 3.vmkk)

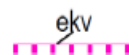
Merkinnällä osoitetaan suoalueita, jotka soveltuvat pääosin turvetuotantoon.

MAA-AINESTEN OTTOALUE (3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät maa-ainesten ottoalueet ja kalliokivien ottopaikat.

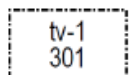

MINERAALIVARANTOALUE (3.vmkk)

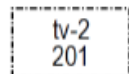
Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja.

Lisämerkinnällä -1 osoitetulla mineraalipotentialivyöhykkeellä on erityistä yhteensovittamisentarvetta, esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa.

TUULIVOIMALOIDEN ALUE (tv-1) (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon.

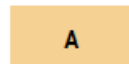
TUULIVOIMALOIDEN ALUE (tv-2) (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan merialueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon.

MOOTTORIKELKKAILUREITTI TAI -URA (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.

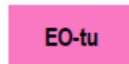
TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita.

KYLÄ (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maaseutuasuutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä.

TURVETUOTANTOALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten.

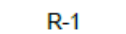
VIRKISTYS- JA MATKAILUKOHDE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisia virkistys- ja matkailukohteita sekä muita seudullisesti merkittäviä virkistys- ja matkailupalvelujen kehittämiskohteita.

LOMA- JA MATKAILUALUE (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan alueita pääasiassa matkailua palveleville toiminnoille ja lom asumiselle. (2.vmkk)

Lisämerkintä -1 osoittaa, että alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja käytössä tulee ottaa huomioon maanköhoamisrannikon erityispiirteet.

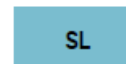
VENESATAMA (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä venesatamia

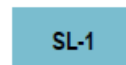
ENERGIAHUOLLON ALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maakunnan energiahuollon kannalta tärkeät voimalat ja suurmuuntamoiden alueet.

LUONNONSUOJELUALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita.

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltaviksi tarkoitettuja suoalueita. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

VALTATIE (vt) / KANTATIE (kt) (1. ja 3.vmkk)

MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA VALTATIE (vt) / KANTATIE (kt) (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan huomattavaa tien parantamista, joka on verrattavissa tien uusia laajennusinvestointeihin.

SEUTUTIE, YHDYSTIE TAI PÄÄKATU (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan liikennejärjestelmän kokonaisuuden kannalta merkittävät seututiet, yhdystiet tai pääkadut.

MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA PÄÄRATA (1. ja 3.vmkk)

MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA NOPEAN HENKILÖLIIKENTEEN JA RASKAAN TAVARALIIKENTEEN PÄÄRATA (1.vmkk)

VENEVÄYLÄ (2.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan Perämeren rannikon ja Oulujärven ylikunnallisia veneilyväyliä.

OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat tuulivoimahankkeiden YVA-selvityksiin tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta voi vaatia vielä mahdollisia pieniä muutoksia.

OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 kV (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat tuulivoimahankkeiden YVA-selvityksiin tai muihin riittäviksi arvioituihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta voi vaatia vielä mahdollisia pieniä muutoksia.

Määräykset kokonaisuudessaan sekä kehittämisperiaatteineen esim. Pohjois-Pohjanmaan liiton sivuilta (https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/aluesuunnittelu/maakuntakaavoitus/pohjois-pohjanmaan_maakuntakaavojen_yhdistelmakartta_seka_merkinnat_ja_maaraykset). Merkinnöissä ja määräyksissä yllä olevien lisäksi esitetty:

- suunnittelu- ja suojelumääräykset
- alueiden käytön periaatteet ja yleismääräykset
- 1.-3. vaihemaakuntakaavoilla poistettut / kumotut merkinnät ja määräykset

Selite

- Päätaajamat
- Kyläasumisen alueet
- Asumisen kehittämisen suunta
- Loma-asumisen alueet
- Merenranta-asumisen alue
- Elinkeinojen kehittämisen alue
- Palvelujen kehittämisen alue
- Energiantuotannon alueet (tuulivoima)
- Virkistysalueet
- Virkistyskohde
- Kevyenliikenteen yhteystarve
- Virkistysyhteystarve
- Satama

- Tuuli- ja rantakerrostumat
- Pohjavesialueen raja
- Pohjavesialue
- Natura - viivamaiset kohteet
- Natura - aluemaiset kohteet
- Luonnonsuojelualueet
- Luonnonsuojeluohjelmien alueet
- Rakennettu kulttuuriympäristö (valtakunnallinen)
- Rakennettu kulttuuriympäristö (maakunnallinen)
- Rakennettu kulttuuriympäristö (paikallinen)
- Rakennettu kulttuuriympäristö (arvoa ei määritetty)

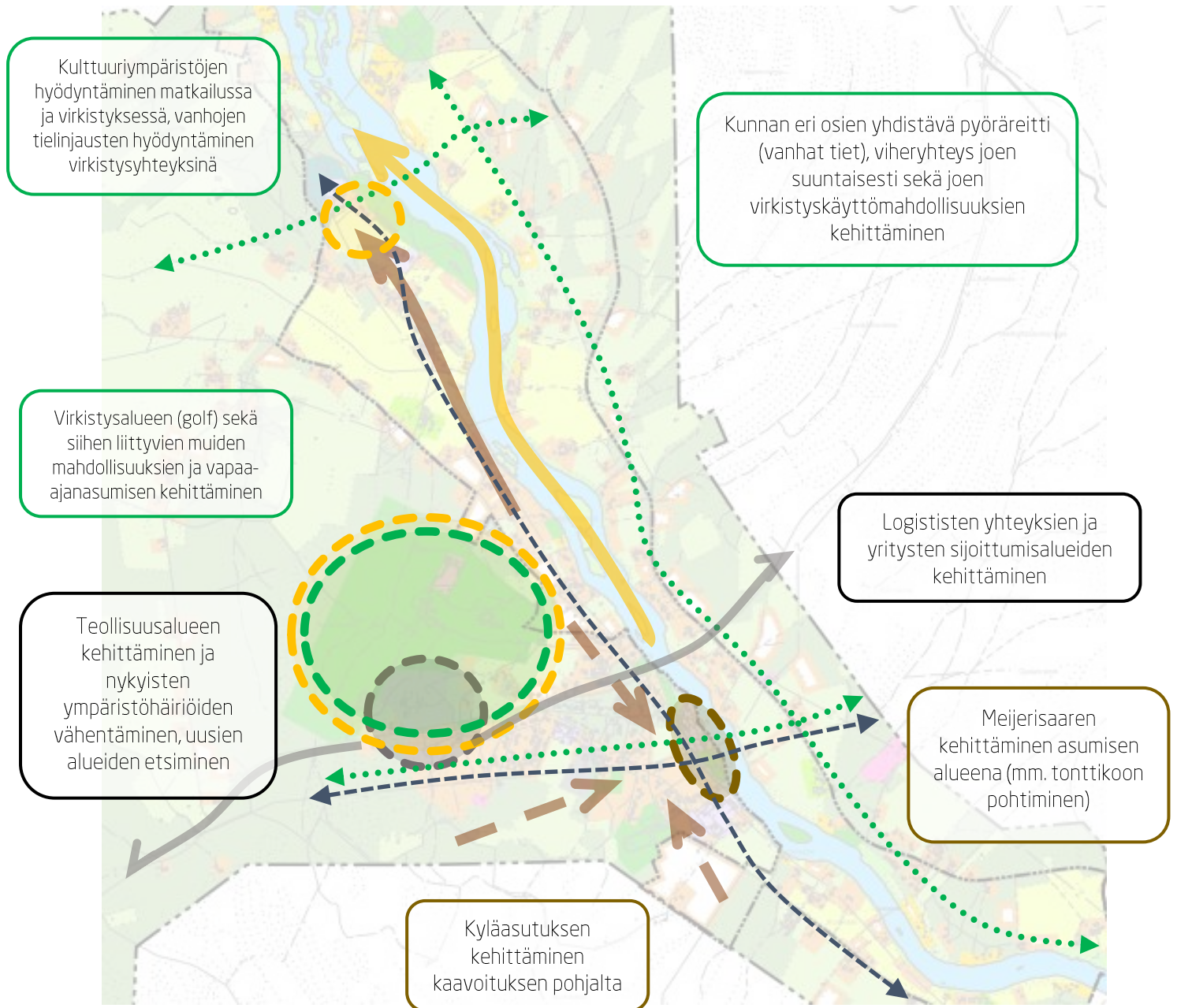
0 5 10 15 20 km

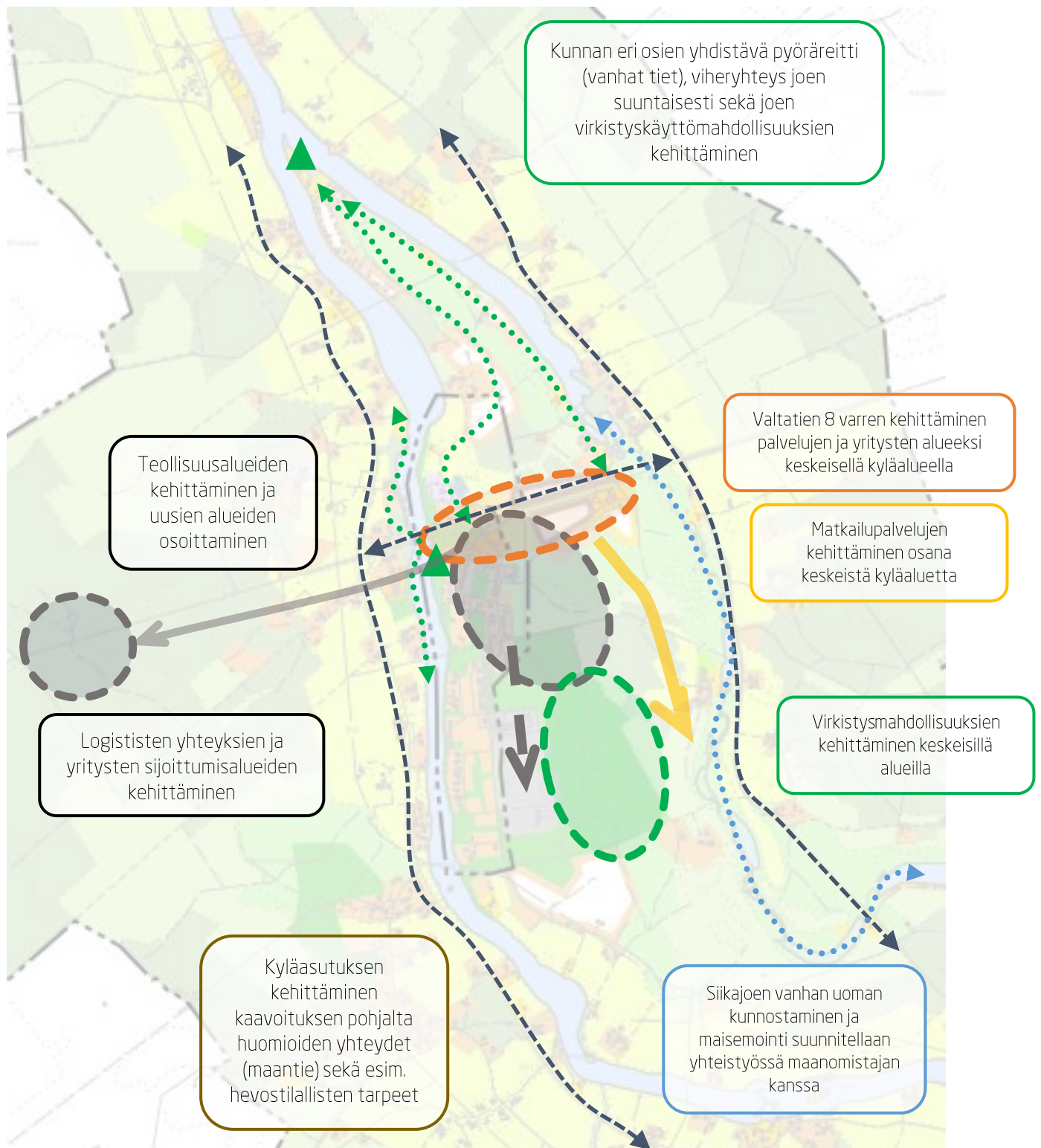

PÄÄKYLIEN TARKENNOKSET:

Siikajoenkylä:

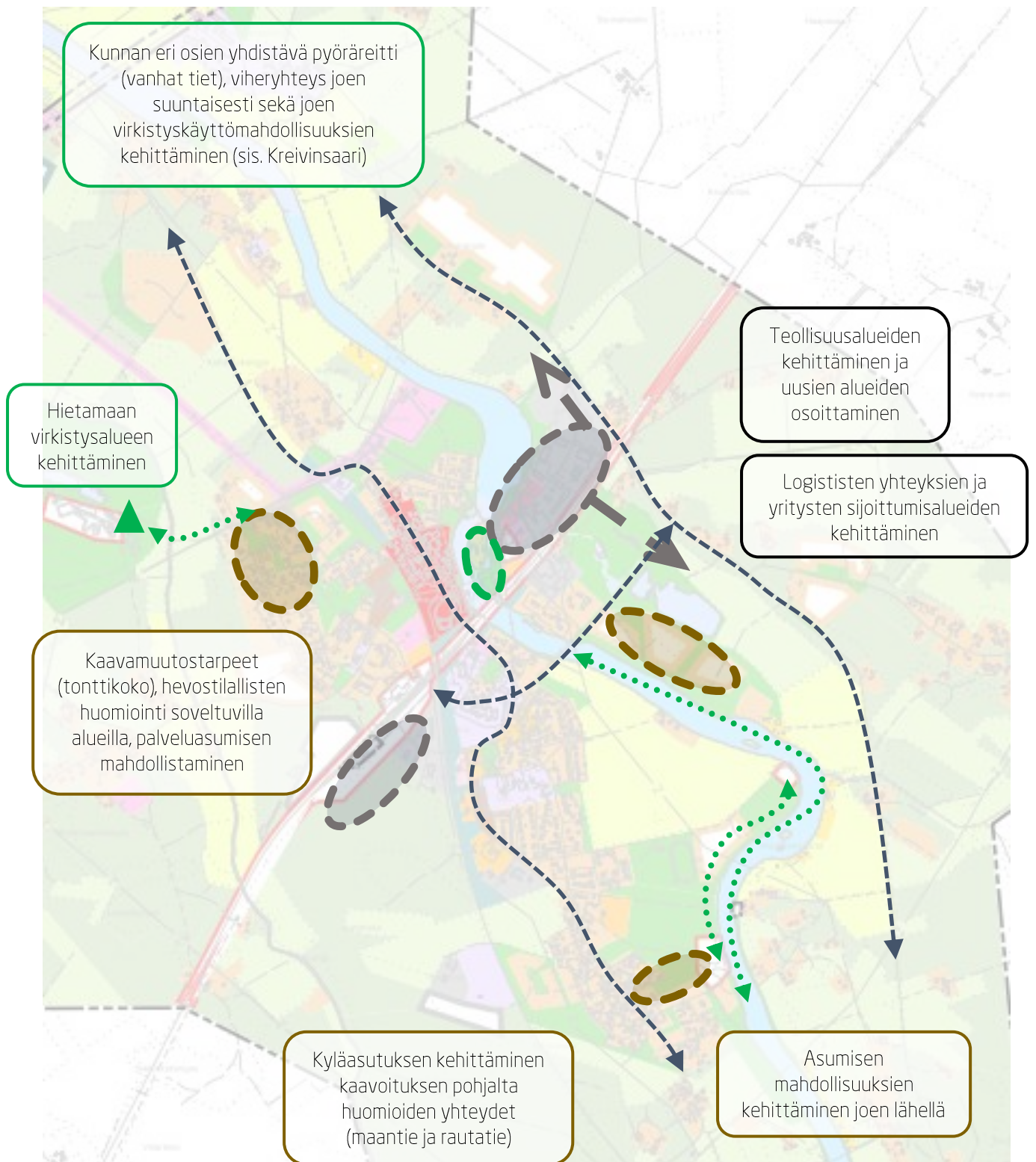

Revonlahti:

Ruukki:

Paavola:

